Lietas Nr. C14043415
Lietas arhīva Nr. C-0434-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Gulbenē 2015. gada 3. augustā

Gulbenes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese M. Bogdane

izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam

Aprakstošā daļa

2015. gada 8. jūnijā Gulbenes rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk tekstā - prasītājs) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk tekstā - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam. 2015. gada 9. jūnijā ievesta lieta.

Prasītāja prasības pieteikumā norāda, ka atbildētājs jau kopš bērna dzimšanas nav rūpējies par bērnu, nav gādājis līdzekļus bērna uzturam, nav arī iegādājies bērnam nepieciešamās preces. Atbildētājs nav interesējies par bērnu vairākus gadus, un tikai 2015. gada 19. maijā atzinis paternitāti. Dēls /pers. E/ dzīvo kopā ar prasītāju, ir pilnā tās apgādībā. Bērnam ir nepieciešami līdzekļi uzturam, apģērbam, rotaļlietām un grāmatām dēla attīstībai. Prasītāja norāda, ka atbildētājs ir fiziski vesels, un var sniegt materiālo palīdzību valsts noteiktā minimālā apmērā. Atbildētāja ienākumi nav zināmi.

Prasītāja pamatojoties uz LR Civillikuma 179. pantu, LR Civilprocesa likuma 127., 128., 129., 205. panta pirmās daļas 1. punktu un Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" lūdz piedzīt uzturlīdzekļus no atbildētāja par labu dēla /pers. E/, p.k. /personas kods/, uzturam - 30 % no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no prasības iesniegšanas līdz bērna pilngadībai vai līdz pušu materiālā stāvokļa izmaiņām. Lūdz noteikt nekavējošu sprieduma izpildi. Papildus norādīts, ka uzturlīdzekļi pārskaitāmi uz prasītājas kontu, konta numurs norādīts.

Prasībā arī norādīts, ka prasītāja nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums, nosakot 30 dienu termiņu no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas rakstveida paskaidrojuma sniegšanai (lietas 11. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei (lietas 11.lapa).

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumā par prasību (lietas 15.-16.lapa) norādījis, ka prasību atzīst pilnā apmērā. Paskaidro, ka līdz 2015. gada jūnijam atbildētāja vecmamma ik mēnesi palīdzēja audzināt un uzturēt dēlu /pers. E/. Turpmāk vecmāte vairs nepalīdzēs, jo prasītāja griezusies tiesā par uzturlīdzekļu piedziņu. Atzīmējis, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Ar 2015. gada 17. jūnija lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā. Ar minēto lēmumu pusēm arī paziņots par pilna sprieduma sastādīšanas un pieejamības datumu. Lēmums pusēm nosūtīts 2015. gada 17. jūnijā (lietas 19. lapa).

Tiesas dokumenti atbildētājam nosūtīti uz prasībā norādīto atbildētāja dzīvesvietas adresi. Atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas adreses. Atbildētājs saņēmis prasības pieteikumu, sniedzis atbildi. Savā rakstveida paskaidrojumā prasībā norādīto adresi arī norādījis saziņai ar tiesu. Atbildētājam nosūtītais lēmums par lietas nozīmēšanu izskatīšanai atgriezts tiesai bez izsniegšanas, ar norādi, ka adresāts nav zināms. Ievērojot Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā un 56.^{1} panta otrajā daļā noteikto, ir pamats prezumpcijai, ka dokumenti atbildētājam ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas.

Tiesa nesaskata šķēršļus lietas izskatīšanai.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, konstatē, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar lietā iesniegto dzimšanas apliecības kopiju (lietas 8. lapa) apstiprināts, ka /pers. E/, dzimuša /datums/, māte ir prasītāja, bet tēvs ir atbildētājs. Atbildētājs nav apstrīdējis prasītājas tiesības celt konkrēto prasību.

Atbildētājs pilnībā atzinis prasību. Tāpēc, tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193. panta piekto daļu, iekļaus sprieduma motīvu daļā tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies.

Saskaņā ar Civillikuma 177. pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam. Savukārt Civillikuma 179. pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, pie tam, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

No 2015. gada 1. janvāra saskaņā ar 2013. gada 27. augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" – minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir noteikta 360

euro.

Lietā neatrodas atbildētāja materiālo stāvokli apliecinoši pierādījumi, taču tā kā prasība ir celta par minimālo uzturlīdzekļu piedziņu, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņu mantiskā stāvokļa, ko nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu, tad atbildētāja materiālajam stāvoklim šajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes.

Uzturlīdzekļu piedziņa pēc prasītājas lūguma uzsākama no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā – 2015. gada 8. jūnija.

Apmierināms ir prasītājas lūgums spriedumu izpildīt nekavējoties, jo to paredz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkts.

Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu. Saskaņā ar Civilprocesa 42. panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu - rēķinot to no uzturlīdzekļu maksājumu kopsummas par vienu gadu – EUR 1296,- (summa iegūta sekojoši: minimālā darba ailja EUR 360,- x 30%= EUR 108,- x 12 mēneši = EUR 1296,-) vadoties no Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta - maksājamās valsts nodevas apmērs ir EUR 194,40 (summa iegūta: EUR 1296,- x 15% = EUR 194,40). Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 39. un 42.pantu, no atbildētāja par labu valstij piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 6,48 (lietas 2.lapa) apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42.-44., 97., 190.-193., 204.[1] ,205., 250.[25], 250.[27], pantiem, tiesa nosprieda:

apmierināt prasību.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, bērna /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2015. gada 8. jūnija līdz bērna pilngadībai. *Uzturlīdzekļu samaksa veicama /pers. A/, personas kods /personas kods/, norēķinu kontā /konta numurs/.*

NOTEIKT, ka mainoties Latvijas Republikas Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēram attiecīgi mainās arī naudas izteiksmē noteikto piedzenamo līdzekļu apmērs bērna uzturam mēnesī.

Ar šo spriedumu pusēm tiek izskaidrots, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu - ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 194,40 (viens simts deviņdesmit četri *euro* un 40 centi), kas jāiemaksā sekojošā kontā: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,48 (seši *euro* un 48 centi), kas jāiemaksā sekojošā kontā: Tiesu administrācija Mūkusalas ielā 41b, Rīgā NMR 90001672316 ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316 saņēmēja iestāde; Valsts kase BIC kods: TRELLV22 konta Nr. LV51TREL2190458019000, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

NOTEIKT, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

NOTEIKT atbildētājam spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu termiņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Samaksu apliecinoši dokumenti nekavējoties iesniedzami Gulbenes rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem. Sūdzība iesniedzama Gulbenes rajona tiesā.

Pārsūdzības termiņš skaitāms no sprieduma pieejamības dienas - 2015. gada 4. augusta.

Tiesnese M.Bogdane